
Datum : 09-09-2019
Kenmerk : 20190008
Aan : het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Advies Aanpak overlastgevende jeugdgroepen

Geacht college,

Op 20-08-2019 ontving de Adviesraad Sociaal Domein het concept-advies aan B&W ten aanzien van het onderwerp Aanpak overlastgevende jeugdgroepen.

In het stuk zien wij duidelijk onze inbreng terug die tijdens het overleg van KKJ met de ambtenaar in de discussie naar voren kwam.

Wij zijn zeer positief over het voorstel.

Belangrijke elementen voor ons zijn;

- het vervangen van de straatcoaches door jeugdboa's. Dit brengt meer continuïteit in het opbouwen van vertrouwen bij de jongeren en hun ouders, en geeft meer waarborgen voor de samenwerking met het sociaal domein.
- het blijven investeren in de overlastgevende jeugdgroepen
- dat de gemeente de procesregie en coördinatie blijft pakken.

Graag willen wij het volgende nog toevoegen

Wil de aansluiting met de hulpverlening succesvol zijn, dan zal deze op de juiste plaats en op het juiste moment moeten kunnen insteken. Wachtlijsten en vastgestelde procedures maken dit nu niet mogelijk. Wij pleiten ervoor dat hier keuzes op gemaakt dienen te worden en dat er vervolgens een duidelijk sturing op komt. Prioriteit geven aan o.a. deze risicogroep valt wat ons betreft daarbij.

Tevens pleiten wij voor preventie bijvoorbeeld door een actieve outreachende aanpak op vindplaatsen, zoals op scholen. Waarbij meer lef getoond wordt om ouders aan te spreken op de speelplaats, op ouderavonden ed. Wellicht ism de sociaalwerkers/boa's.

Advies

-Wij adviseren positief op het advies aan B&W tav Aanpak overlastgevende jeugdgroepen.

-Maak keuzes in de hulpverlening. Deze risicogroep is een van de doelgroepen die prioriteit verdient. Sluit aan op het juiste moment en op de juiste plaats.

-Maak werk van preventie door onder andere een outreachende aanpak.

Wij sluiten een bijlage bij met een samenvatting van de discussie over dit thema die in de kenniskring jeugd plaatsvond.

1 / ASD..... Advies

Met dank aan de prettige en proactieve samenwerking met de ambtenaar.
Wij wachten uw reactie af.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool, voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Ellen Roskes
Kenniskring jeugd ASD

Bijlage;

In de kenniskring Jeugd van het ASD is vanuit verschillende invalshoeken het thema "overlastgevende jeugd" besproken.

Hieronder een korte samenvatting van deze discussie.

De aanwezigheid van hulpverleners (bv van Ons Welzijn/BJG) wordt op vindplaatsen (o.a. wijkcentrum in de Schadewijk) gemist. Dit is noodzakelijk om direct te kunnen inspelen op behoefte van een deel van de doelgroep en hun ouders/verzorgers. Deze doelgroep wordt nu niet of onvoldoende bereikt. Nu wordt er pas na weken/maanden ingespeeld op een hulpvraag, als het al tot een aanmelding komt. De aanpak is te fragmentarisch en niet systeemgericht (methode die ouders/familie/directe omgeving erbij betreft), al wordt daar op dit moment (o.a. door de wijkconferentie) hard aan gewerkt.

Deze doelgroep is veelal een afspiegeling van de onderkant van de samenleving en dat vraagt om adequaat inspelen op de problematiek. Vaak weet deze doelgroep de weg niet te vinden in onze bureaucratische loket cultuur. Het komt dan vaak niet eens tot een aanmelding. Er is wantrouwen tegen instanties, er is behoefte aan een persoon, een gezicht, niet aan een loket. Door het wantrouwen en gebrek aan probleembesef is het zaak om snel te handelen wanneer iemand openstaat voor hulp, in het huidige systeem kan dit niet. Het systeem (wachtlijsten) is leidend. Een vaak geroepen bezwaar van de doelgroep is dat ze niet op een wachtlijst willen belanden want dan hoeft het niet meer. Er is weerstand om opnieuw hun verhaal te moeten doen bij een vreemde die ze niet vertrouwen. Indruk is dat ze niet gehoord worden, als ze op een wachtlijst komen.

In diverse overlegstructuren van betrokken jeugdhulpverleningsorganisaties is de geschetste situatie aan de orde geweest echter er blijkt sprake van weerstanden om met de doelgroep om te gaan. De weerstand zit hem voor een groot gedeelte in dat men het niet eerlijk vindt tegenover cliënten op de wachtlijst om proactief met deze doelgroep te werken. Daarmee wordt deze doelgroep telkens niet bereikt, omdat ze afhaken. Wanneer er op een andere manier gewerkt gaat worden vereist dit sturing en dienen er keuzes gemaakt te worden.

Bovendien is het lastig om een goede match te vinden omdat de hulpverleners voor het overgrote deel bestaan uit blanke, hoogopgeleide vrouwen. Dit zijn in de beleving van een deel van de doelgroep dezelfde mensen die hun tasje extra goed vasthouden wanneer ze langs ze lopen. Het werken met deze doelgroepen vereist een bepaald specialisme en lef, terwijl de trend in het onderwijs en binnen de hulpverlening een steeds meer generalistische benadering is.

Jongeren met weinig perspectief op een leuke, goed betaalde baan, kiezen voor het snelle geld. Het zijn veelal jongeren met een lager IQ (LVB jongeren), die ook niet goed (kunnen) nadenken over wat voor lange termijn effecten dit kan hebben op hun leven. Invloed van jongeren met een criminele status werkt als een olievlek op de jongere jeugd. Uit ervaringen blijkt dat veel aangiftes niet resulteren in een effectieve aanpak van het OM/Rechtbank. Angst voor represailles door de dader (en zijn omgeving) richting het slachtoffer spelen hier een grote rol in. Het beeld wordt geschetst dat jongeren erbij justitie vaak gemakkelijk mee weg komen. Zoals burgemeester Ahmed Marcouch van Arnhem onlangs opmerkte ligt hier ook een rol voor de ouders die het ongetwijfeld signaleren wanneer hun kind plotseling over geld beschikt. Ook in het onderwijs zal dit opvallen, het ontbreekt echter aan een duidelijk handelingskader en de politie bellen bij slechts een vermoeden wordt gezien als een erg zwaar middel. Er is behoefte om bij zorgsignalen en vermoedens van criminaliteit snel en laagdrempelig te kunnen sparren met relevante partners. Wanneer dit goed

geregeld is zou de school ism sociaal werkers een rol kunnen spelen richting de ouders van jongeren d.m.v. contact tijdens de ouderavonden.

De gemeente heeft een leidende rol in de aanpak van criminele jongeren maar is samen met de partners nog zoekende naar een effectieve aanpak. De echte criminelen (onderdeel van de overlast gevende groep(en) worden via het zeven stappen model in kaart gebracht en er wordt getracht maatwerk te leveren.

De inzet van de straatcoaches heeft op het oog geholpen waar het gaat om minder overlast. Het ter plaatste aanwezig zijn op straat heeft wel zijn effecten maar verplaatst vaak het probleem van op straat rondhangen. De problematiek van de overlast groep heeft diverse oorzaken, geen

school/dagbesteding/schuldenproblematiek/kansarme gezinnen vanwege diverse achtergronden/vluchtelingen met traumatische ervaringen/ jongeren die veel contacten hebben met politie/OM etc . Echter de straatcoaches zijn geen hulpverleners en de inzet van de straatcoaches is dan ook vooral een reactieve inzet.

Wij pleiten voor een combinatie van reactie en preventie. Hierin worden de huidige criminele jongeren de wind uit de zeilen genomen doormiddel van een aanpak op maat. Het moet duidelijk zijn dat crimineelgedrag gevolgen heeft, ook naar buiten toe.

In de wijken, scholen en gezinnen dient tijdig passende hulp geboden te worden.

Risico jongeren dienen perspectief te krijgen waardoor het snelle geld minder aantrekkelijk wordt. Dit vraagt om een tijdige inzet op vindplaatsen zoals (speciaal)onderwijs, in de wijken en gezinnen.

Wil de aanpak van jeugdoverlast kunnen worden teruggedrongen vraagt dit:

Noodzakelijk een aanbod van activiteiten:

direct aanbod

geen wachttijd

stelselgericht

Noodzakelijk werkers die preventief kunnen werken. hulpverleners die outreachend kunnen werken.